

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), MARCH 16, 1944

STEVILKA (NUMBER) 62

661 Amerikancev dospelo iz Nemčije

JERSEY CITY, N. J., 15. marca. — Danes se je tu izkrcalo 662 Amerikancev, ki so bili dolge mesece internirani v Nemčiji. Dospeli so na krovu švedskega parnika "Gripsholm", na katerega so se vkrkali na Portugalskem. Med potniki je bilo tudi precej ranjenih vojnih ujetnikov, ki so bili izmenjani za nemške vojne ujetnike v Ameriki.

Prva skupina, ki je bila izkrcana, je bilo 36 ranjencev, ki so se nahajali v Nemčiji kot vojni ujetniki. Med onimi, ki so se vrnili s tem parnikom, je S. Pickney Tuck, upravnik ameriških poslov v Vichyju.

DEKLICA DOBILA PRVO NAGRADO

Preteklo nedeljo popoldne je mala Lauretta Cvar nastopila v tekmi na radijskem programu, ki je oddajen običajno vsako nedeljo med 3. in 5. uro popoldne na WCLE radio postaji. Program se vrši pod pokroviteljstvom Burt's firme. Zapela je tako krasno, da je prejela prvo nagrado, \$50 vojni bond. Deklica, ki je stara komaj devet let, je hčerka družine Mr. in Mrs. Ted in Jennie Cvar, z 1040 E. 70 St. V nedeljo popoldne bo zopet nastopila na omenjenem programu. Mali deklici čestitamo in upamo, da bo nekoč izvrstna pevska moč na našem odru.

"BORBA ZA ČRNO MORJE"

"Borba za črno morje" je ruska slika, katero se bo kazalo v Abbey gledališču na Waterloo Rd. in E. 156 St., v petek in soboto. V njej vidite gigantski boj sovjetskih marinov za Sevastopol. Dalje človeške torpede in dekle Pavličenko, ki je ubilo 271 Nemcev. Poleg tega se bo kazalo tudi sliko "Mašenka", ki je pretresljiva zgodba o ljubezni in junastvu. V sliki "Mašenka" igra naslovno vlogo Valentina Karavdjera, dočim ima v prvem filmu glavno vlogo priljubljeni Frederick March.

BOLEZEN

V Huron Road bolnišnici na Euclid Ave. se nahaja dobro poznani rojak Frank Kovačič, ki vodi restavracijo na 4121 St. Clair Ave. V bolnišnici se nahaja že štiri tedne, in podvrgel se je težki operaciji. Zelja prijateljev je, da bi čim prej popolnoma okreval in se vrnil na svoj dom!

POKOJNI FRANK KORENČAN

V poročilu o smrti Franka Korenčana, nam je bilo pomotoma poročano ime žene pokojnega, in sicer bi se moralo glasiti, da se je njegova soproga Margareta pisala po očetu Remundeli, ter da je bila doma iz Zevronice pri Cerknici.

TITO IN TOVARIŠI

PARTIZANI V DUBROVNIKU

Komedija madžarske vlade na račun vojnih zločinov, vpriporjenih v Bački

Trije častniki, ki so zakrivali smrt več tisoč Jugoslovancev, so bili "kaznovani" iz izgubo činov

WASHINGTON. — Trije visoki častniki madžarske vojske in en kapitan policije so izgubili svoj čin — kot "kazen" za njihov delež krivde v teroristični kampanji, katero so vpriporili madžarske okupacijske čete v Jugoslaviji takoj po predaji pokrajine Bačka, podarjene svojemu madžarskemu zavezniku od Hitlerja na Dunaju. Na tisoče Jugoslovancev je bilo pomorenih ob prihodu madžarske armade v Novi Sad in druge kraje severne Jugoslavije.

Dve leti po divjanju tega terorja je madžarsko sodišče vpriporilo v zasmeh pravici obravnave pred vojaškim sodiščem, ki je obsodilo obtožene častnike na izgubo njihovega čina — tako poročata stockholmski list Nya Daglight Allenhanda v članku, katerega vsebina je prišla na znanje Office of War Information.

Kaj piše švedski list

Švedski list je podal z naslednjimi besedami svoje mnenje o tej zadevi:

"Uradni madžarski radio ni prinesel vesti o tej mili in lahki kazni — v kolikor je ram znano — toda stvar je bila objavljena od nemških agentur in je bila tudi objavljena v švedskem časopisju.

"Poleg tega pa so vse te vesti posebno značilne radi tega, ker ne povedo ničesar o tem, kje se zdaj nahajajo obtoženi bivši častniki.

Pred šestimi tedaj je javila uradna madžarska časniška agentura, z največjim ogorčenjem, da so vsi štirje pobegnili iz Madžarske, da bi se rešili kazni. Dne 19. januarja je bilo javljeno, da je madžarska vlada zahtevala od Nemčije, da jih izroči roki madžarske pravice. Toda od takrat pa do danes nismo ničesar slišali o ekstradiciji vojnih zločincev iz Bačke, in prav verjetno je videti, da so bili sojeni v odsotnosti.

Imena vojnih zločincev

"Imena degradiranih častnikov so naslednja: Feldmaršal-lieutenant v pokoju Franz Fekete-halmi Szeydner, General-major Joseph Grassy ter polkovnik v pokoju Ladislaus Deak. Policijski kapitan, ki je tudi zapleten v to zadevo, ter je bil pred vojaškim sodiščem, se imenuje Martin Zoeldi.

"Ko so ti štirje častniki pobegnili v Nemčijo", pravi list Allenhanda, "je madžarsko uradno poročilo ožigosalo njih beg kot dezertacijo. Poročilo je trdilo, da je njih dejanje "neverjetno" in celo edinstveno v vojaški zgodovini Madžarske. Takrat je bilo tudi rečeno, da so se dezertirji obsodili same

sebe. Poročilo je izjavilo nato, da bodo veljali begunci za čisto navadne dezertirje, ter da jih bodo zadele vse posledice, prav kot druge dezertirje. Znano je, da je kazen za dezertiranje v vojnem času običajno smrt, ne pa le izguba čina.

Madžari so bili preveč navdušeni

Allehanda pravi potem, da je bila obtožba, pred katero so omenjeni 4 madžarski častniki pobegnili, naperjena po jako hudem pritisku javnega mnenja, madžarskega in srbskega, ki je prisililo armado, da se zgame. Omenjeni častniki so bili obtoženi predvsem vdeležbe v morijah, do katerih je prišlo v jugoslovanskem mestu Novi Sad (Ujvidek) v mesecu januarju 1942. Premier Kallay sam je priznal dne 7. julija 1942 v parlamentu, da je bilo v Novem Sadu umorjenih 292 Srbov od madžarskih vojakov. Poročilo jugoslovanske vlade v izgnanstvu je imenovalo številko od 1.892. Kallay je dal izraza svojemu obžalovanju češ, da so bili madžarski vojaki "preveč navdušeni" ter so prekorčili meje svoje dolžnosti.

Mnogo žensk in otrok hladno-krvno pomorenih

"V vsej pokrajini Bačke je bilo umerjenih po priznanju premiera Kallay-a 2.550 Srbov. Jugoslovanska ubežna vlada jih našteva zdaj 16.000. Švedski žurnalist Nils Horney je poročal v listu Stockholm Morgentidningen preteklega oktobra, da je preiskal obtožbe jugoslovanske vlade. Bil je to pokolj, v katerem niso priznašali niti ženan niti otrokom. Bilo je sredi zime, in nekatere izmed žrtev so privlekli ob zamrzlo Donavo, kjer so jih pokušali s strojnimi, in njih trupla potem metali v ltknje, zvrtnane v led.

"Ko se je novica o tem razširila v Budimpešti, je začelo javno mnenje napadati odgovornega komandanta madžarske vojske, generala Bajorja. Akoravno ga je bila vlada odlikovala, so bili prisiljeni, obsoditi ga na dve leti ječe. Sedanj štirje so dobili lažjo kazni. Njih kazni je izgubljeni čin, zaključuje Allehanda glasom vesti OWI.

—Office of War Information

DAROVJI ZA SANS

Podružnica št. 39 SANS poroča, da je prejela od društva "Naprej" št. 5 SNPJ \$100, od članov društva "Carniola Tent" št. 1288 T. M. \$16.50, katero vsoto se je nabralo na društveni seji, ter od Matevža Meseca, ki je daroval \$5.00 mesto venca za pokojnim Joseph Levarjem.

Naborne komisije pozvane, da pokličejo več očetov

IZ Washingtona se javlja, da je naborni ravnatelj general Hershey snoči ukazal nabornim odborom širom dežele, da pospešijo klicanje očetov v oborožene sile, da se zamaši vrzel, ki nastaja v armadnih kvotah.

Naborni ravnatelj je obenem naročil, da se v bodoče ne dovoli nobenih oprostitvev radi dela v obrambni industriji ali na farmah, razen ako so predloženi dokazi, da s prizadetimi moški absolutno nemalosteljivi.

RDEČA VOJSKA SAMO 30 MILJ OD ROMUNIJE

Rusi se vsipajo preko Buga na 62 milj dolgi fronti

MOSKVA, 16. marca. — Rdeča vojska je včeraj prekorčila reko Bug na 62 milj dolgi fronti in prodira s svojimi prednjimi četami do postojank, ki ležijo samo 30 milj od romunske meje.

Rusi so zdrobili nemške obrambe, ki se nahajajo samo 17 milj od Nikolajeva ob Črnem morju in pobili ali zajeli so mnogo nadaljnjih tisočev Nemcev, ki se nahajajo v pasti severovzhodno od Nikolajeva.

Druga ukrajinska armada prekorčila Bug

Bug je prekorčila druga ukrajinska armada, kateri poveljuje maršal Konev, in sicer je to izvršila s pomočjo splavov, pantunov in ponekod so se Rusi poslužili celo sodov.

Rusi so zdrobili mejajoče nemške utrbe in napredovali na označenem sektorju v teku 24 ur za nič manj kot 12 do 18 milj.

Panični beg Nemcev

Nemci so na begu pred sovjetskimi četami zapuščali ne samo svojo težko opremo, temveč metali so proč celo puške in drugo lahko opremo.

Mnogo Nemcev se je predalo in na več železniških postajah so Rusi zaplenili cele vlake vojnega materijala, ki ga Nemci vpricho brzega ruskega prodiranja niso mogli rešiti.

Nikolajev skoro obkoljen

Druge sovjetske sile so včeraj napadale na sektorju pri Vinici in zavzele mesto Pisarevko, ki leži samo 6 milj od prvo imenovanega mesta.

Globoko na jugu je istočasno tretja ukrajinska armada generala Malinovskega, sestojča iz veteranov borbe pred Stalingradom, hitela z obkolitvijo Nikolajeva ob ustju reke Bug. Pa dec tega važnega strateškega mesta je pričakovati vsak čas.

Tekom senzacijskega prekorčenja reke Bug in prodiranja na omenjenem sektorju so Rusi včeraj osvobodili sto nadaljnjih naseljenih krajev.

NOVA DRŽAVLJANA

Te dni sta postala ameriška državljana Mr. Jacob in Mrs. Frances Peklay, 19420 Tyrone Ave. — Čestitamo!

Naši fantje-vojaki

Te dni je bil povisan v nadporočnika Charles F. Ipavec, sin Mr. in Mrs. Frank Ipavec, 1021 E. 185 St. Tu je pohajal v East High šolo, zatem pa v vojaško akademijo v Citadel, v South Carolini. Sedaj se nahaja z marinimi v Camp Lejune, North Carolina. Frank se je poročil pred petimi meseci z Miss Ruth Wagner, z Marion, Ohio.

Mrs. Rose Grebenc, 15606 Clermont Rd., ima v armadi tri fante. Sin korporal Albin A. se nahaja v Marylandu, in ga pričakujejo, da bo prišel v nedeljo na dopust.

Zet Frank Aubel je v Alabami, in njegova soproga Rose se za nekaj mesecev nahaja tam, in oba pošiljata vsem prijateljem najlepše pozdrave.

Sin Frank pa se nahaja že od božiča v Afriki. Seboj je vzel svoje črtiljce in pravi, da je tam zaigral tisto "prej pa ne gremo dam, da bo Nemeč končan."

Nov grob FERDINAND STARIN

Včeraj ob 7:25 uri zjutraj je v mestni bolnišnici umrl v naselbini dobro poznani Ferdinand Starin. V bolnišnici se je nahajal devet dni. Doma je bil iz Bišče pri Ihanu, okraj Kamnik, Gorenjsko, odkoder je prišel v Ameriko leta 1910. Bil je član in stalni odbornik pri društvu "Slovenec" št. 1 SDZ, ter družnice št. 5 S.M.Z. Dom družine se nahaja na 5473 Lake Ct. Pokojni tu zapuščata soprogo Cecilijo, rojeno Kačar, doma iz Šmartne pri Ljubljani, štiri sinove in dve hčeri: Anno Martin, korporala Freda, ki se nahaja že tri leta v Alaski, Stanleya, korporala Henry v državi Oregon, Cecilijo in Elmerja, brata Franka in sestro Rose Zdovec. Pogreb se bo vršil v soboto ob 9. uri zjutraj iz A. Grdina in sinovi pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

Vlada preklicala kontrakt

SAN BRUNO, Cal., 15. marca. — Kakor je tu danes naznanil Jack McCullough, podpredsednik Eitel McCullough Co., ki izdeluje opremo za radije, je vlada pretekli petek nenadoma preklicala kontrakt, kar je povzročilo, da je prišlo 1100 delavcev ob delo v njih tovarni v Salt Lake City.

McCullough je izjavil, da bo družba izplačala svojim bivšim uslužbencem v Salt Lake City plačo za odslopitev, znašajočo enotedensko mezdo, ako so bili uposljeni nad šest mesecev.

"Gotovo pričakujemo, da bo vlada prevzela ta izplačila na svojo odgovornost", je rekel McCullough, "toda v slučaju, da jih vlada ne izplača, bomo sami delavce odškodovali."

Amerikanci prodirajo skozi razdejeni Casino

2,500 tonov bomb vrženih na malo mesto, predno je stopila v akcijo pehota

NEAPELJ, 15. marca. — Danes so bile zavezniške sile v razdejanem Cassinu, ki je bil poprej podrejen enemu najhujših zračnih napadov, ki je bil kdaj v zgodovini vpriporjen na kako tarčo tako majhnega obsega.

Zavezniška zračna sila je vrgla na Cassino nič manj kot 2,500 tonov bomb, oziroma samo 300 tonov manj kot jih je padlo na Berlin v noči med 15. in 16. februarjem, ko je angleška zračna sila vpriporila svoj največji zračni napad na nemško prestolnico.

Vsa zračna sila v akciji

V akciji je bila vsa zavezniška zračna sila v Sredozemlju, pod katere strašnim bombardiranjem je bilo malo mesto dobesedno spremenjeno v kup razvalin.

Zadnje vesti s fronte javljajo, da so ameriške in zavezniške

ke sile nocoj zavzele večji del razdejanega mesta. Zasedle so starodavni grad Cassino, ki stoji na rebri med mestom in benediktinskim samostanom, ki so ga ameriški letalci že pred nekaj tedni razdejali z napadom iz zraka.

Nemci se bore med razvalinami

Poročilo pravi, da so nemški oddelki, opremljeni s strojnimi, zopet in zopet prišli iz skrivališč in votlin ob strani gore, nakar so morali zavezniški inženirji, ki so odstranjevali razvaline, odložiti krampe in lopate in odbiti napade sovražnih samomorilskih oddelkov.

Ruska operna družba v Clevelandu

Aleksander Kipnis v vlogi "Borisa Godunova"

V Clevelandu bo koncem tekočega tedna gostovala ruska operna družba (Russian Grand Opera Company), ki bo dala dva dvoje predstav v Muzikalni dvorani mestnega avditorija na E. 6th St. in St. Clair Ave., in sicer bo vpriporjenih dvoje najznamenitejših del iz ruskega opernega repertoarja. V soboto 18. marca ob 8:15 zvečer bo podana Musorskijska slovi-ta opera "Boris Godunov", v nedeljo 19. marca ob 2:15 popoldne pa Čajkovskega "Evgen Ognjegin."

Omenjena operna družba poseva v svojih vrstah izborni pevce in pevke, ob tej priliki pa bosta gostovala z njo tudi dva odlična člana Metropolitan operne družbe iz New Yorka. Znameniti bas Aleksander Kipnis bo pel vlogo "blaznega carja" Borisa Godunova, dočim bo Euza Zabraska, tudi članica Metropolitan opere, nastopila v vlogi Marine. Jurij Dubrovsky bo pel vodilno vlogo v "Evgeniu Onjeginu."

Nekateri drugi odlični umetniki, ki se jih bo slišalo, so Nadija Ray, Aleksander Balaban,

Lucien Ruttman, Ivan Ivancov, Mihael Fevejski, učenc Rimski-operna družba (Russian Grand Opera Company), ki bo dala dva dvoje predstav v Muzikalni dvorani mestnega avditorija na E. 6th St. in St. Clair Ave., in sicer bo vpriporjenih dvoje najznamenitejših del iz ruskega opernega repertoarja. V soboto 18. marca ob 8:15 zvečer bo podana Musorskijska slovi-ta opera "Boris Godunov", v nedeljo 19. marca ob 2:15 popoldne pa Čajkovskega "Evgen Ognjegin."

Jurij Dubrovsky je rodom iz Ukrajine ter je bil učenc Fedorja Saljapina, s katerim ga mnogi primerjajo.

Vstopnice so v predprodaji v Taylor's trgovini.

Kultura

VAJA ZA IGRO "ROKSI"

Jutri, v petek ob 7:30 uri zvečer se vrši vaja za igro "Roksi" v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Igro se bo vpriporilo dne 2. aprila v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:	
(Po raznašalecu v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:	
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:	
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

POLOŽAJ V ARGENTINI ZAHTEVA OPREZNOSTI

Bivši državni podtajnik Sumner Welles piše, da med raznimi frakcijami, ki se v Argentini borijo za oblast, ni nobene razlike, in da zadnji koraki, katere je podvzel naš državni department, grozijo upropastiti program med-ameriške solidarnosti, na čigar temelju je predsednik Roosevelt zgradil politiko dobrega sosedstva. Welles je brez dvoma eden najboljših poznavalcev političnih razmer med latinskimi republikami, zato njegove besede zaslužijo uvaževanje.

Kot posledica intrig v argentinski armadi, pravi Welles, je bil predsednik Ramirez nedavno prisiljen "vzeti oddih," nakar je njegove dolžnosti prevzel gen. Farrell, ki je predstavnik vojaške klike, ki sedaj skuša dominirati argentinsko republiko.

V konfliktu med Ramirezom in Farrellom ne gre za nikako ustavno vprašanje, poudarja Welles, kajti Ramirez sam je suspendiral ustavo. Ramirezovi pristaši niso nič manj fašistični kot Farrellovi. Prevatne aktivnosti od strani osiščnih elementov so imele prav tako prosto pot pod Ramirezom kot jo imajo sedaj pod Farrellom.

Niti ena niti druga klika, ki se bori za oblast, ni naklonjena demokraciji, ampak iz praktičnih razlogov so bili nekateri elementi za prelom z osiščem, dočim so drugi elementi z enakih razlogov temu nasprotovali.

Welles dalje piše, da ni nobena tajnost, da so najvišji funkcionarji v Ramirezovi vladi imeli svoje prste pri nedavnem puču, ki se je odigral v Boliviji. Radi tega vmešavanja argentinske vlade v notranje bolivijske zadeve so bile druge ameriške države v pravem ko niso hotele priznati novega režima v Boliviji. Toda ko je bil Ramirez prisiljen odstopiti, je bilo z njim vred vrženih iz urada tudi več omenjenih funkcionarjev. Toda nobene ne upravičene sumnje ni, da je kaka druga ameriška vlada imela kaj opraviti z argentinsko vojaško kliko, ki je sedaj na krmilu v Buenos Airesu.

Dejstvo, da je ameriški državni department sedaj zavzel stališče, da ne more priznati Farrellovega režima, dočim je priznaval Ramirezovo, je nevarno vsled tega, ker bodo Argentinci upravičeno začeli sumiti, da Zed. država hočejo zopet igrati svojo staro vlogo in diktirati narodom v Južni in Centralni Ameriki glede njihovih notranjih razmer.

Posledica tega utegne biti, da bodo med narodi zapadne poloble zopet nastali bloki in konflikti, kar bi lahko imelo najožje posledice. To bi bil polom, pravi Welles, kateremu se je bilo v teku zadnjih deset let mogoče izogniti. Opreznost je sedaj prav posebno na mestu, kajti propagandisti osišča bodo položaj do skrajnosti izrabili ter skušali s pretiravanjem in potvarjanjem kakršnegakoli koraka od strani Zed. držav v tem pogledu napeljivati vodo na svoj lastni mlin.

Predsednik Beneš, ki nima navade, da bi v javnosti prazno slamo mlátil, je prošli teden v londonskem radiju izjavil, da se tisti, ki toliko strasio, da Stalin namerava "komunizirati" Balkan, jako motijo. "Stalin je realisti in rodoljub, ki prav dobro ve, da bi ne bilo koristno za Rusijo, ako na Balkanu pridejo na krmilo vlade, ki bi ne imele podpore ljudstva," je rekel Beneš, potem pa je dostavil, da seveda ni nobenega dvoma, da bi bilo Stalinu ustrezno, ako bi bile odstranjene oligarhične monarhije, kot je bila Bolgarska pod kraljem Borisom ali kot je Madžarska pod admiralom Horthyjem.

Smo radovedni, če bodo Benešove besede kaj pomirile tiste naše gospode, ki se tako strašansko boje, da sta se Adamič in Stalin že domenila, kako bosta "sojetizirala" Slovenijo.

NEWYORŠKA PISMA

Piše Frank Kerže

ČUDNA ČUDA

Jaz rabim ta posebni izraz vselej za take stvari, ki mi kar ne morejo v glavo, pa naj si še tako prizadevam. Tako se mi zdi, kakor bi motovilo tlačil v kovertu in res ne vem, ali sem jaz tako trd, da ne pojnim stvari ali so pa stvari take, da se jih res ne more razumeti.

Da vam naštejemo nekoliko takih grč, ki stojte pred mano kakor nerazrešene uganjke in čakajo na kaj? Ali da razpadejo, da se jih reši ali pa pozabi.

Vsi se še spominjate, kako se je uboga republikanska Španija borila za svoje življenje. Čisto zakonita vlada ni imela drugega greha nad sabo, kakor da je bila poštena in napredna. A mi? Naše države so prepovedale, da bi mi pomagali republikancem s tako malenkostnimi stvarmi, kakor je orožje. In posledica? Franco je zmagal, tisti Franco, ki dobiva od nas vso podporo. Tisti Franco, ki ima na vesti na stotisoče človeških življenj in ki je najbolj reakcionarna črna duša na evropski celini.

Pojdimo dalje. V sedanjih vojni je prišla prva pomoč Francozom v severni Afriki. Tam so se zbirali, pošteni francoski rodoljubi in — čakali. Prišla je odreja. Mi in Anglija smo zmagali Nemce in Lahe in svobodno vrnilo — komu? Ali naprednemu francoskemu elementu, kateremu načeljuje de Gaulle? Kaj še. Dobili smo neke stare, zaprašene generale in jih postavili na čelo: evo jih.

Se večja je igra v Italiji. Kolikokrat mi pride na misel to-le: Kaj delamo mi v Italiji? Odgovor bi bil: Rešujemo Italijane. Čemu pa? Ali niso bili in so še za Hitlerja? Lepo vas prosim, na laškem prestolu je še vedno mali kralj, ki je lepo podpisoval in odobril vse, kar je skoval in zakrivil Mussolini. In njegova desna roka je Badoglio — ki prejema narod in zemljo, kar jo je osvobodjene z ameriško in angleško krvjo.

Ali ni bil Badoglio vedno zvest sluga svojega kralja in oba dva fašista prve vrste?

Tako je trda v Italiji in ne moremo nikamor — zakaj bi ne šli ven in prepustili deželo Hitlerju, da jo malo zmikasti, kakor je druge. Italijani so to v polni meri zaslužili. Kaj pa imamo od Italijanov? Krmiti se jih mora ko prašiče pri koritu, ustrezati jim na desno in levo, vse za — kaj? Ali veš ti? Ali ve tvoji sosed? Poizveduj, brate in če dobiš kak pameten odgovor na ta vprašanja, ga kar sporoči.

To ni še vse. Nobena praksa nima toliko uganj, kakor jih ima naša domača politika.

Fince poznate — Nemcem so pomagali uničevati Leningrad in pobijati ljudi. Sovražniki so Rusije, Anglije in bi rekel vseh zavezniških sil — razven naših držav. V naših očeh so mogoče malo razposajeni drugače pa O. K. Zato dovoljujemo, da razvijajo v naših državah največji špijonažni pokret, kar je na svetu in rekel bi, da je šlo na stotine naših ameriških ljudi samo zato, ker Finska podpira — ameriški kapitalizem.

Vse to so stvari, ki so vam po večini znane. Poznate pa tudi druge, recimo zadevo Grške. Tam imajo vlado s kraljem, katterega so v Ameriki jako hvalili. Ampak ljudstvo Grške ga ne mara. A mi? Kaj ljudstvo — vlada s kraljem je priznana in bo priznana.

Skrivnostne fraze vodijo vselej v temna kota starodavne diplomacije. In čudim se, da se danes med nami razvija toliko tega zla. Vsak čas vidim v listih, kako se ta ali ona oseba

skrivnostno izraža. Tukaj smo srečali nekoga, tam zopet drugega. Kdo, se ne sme povedati. Kaj se je govorilo, ni da bi prišlo v javnost, da bi mogel vsak čitati. Tako mal krog ljudi, pa se pove . . . Ne vsega, samo toliko, da se pusti vtis: kako veliki, kako imenitno.

Veste kaj? Jaz sem zato, da se vse pove jasno in določno vsem ljudem, ker nima nikdo pravice odbirati, kaj je za narod in kaj ne. Jaz nič ne verjamem v tiste beračeve skrivnosti, kako je ena oseba prišla v stik z drugo in potem so na štiri oči: go-go-go — bez-bez-bez — s pripombami, da je zapupno.

Kogar je narod postavil, da govori v njegovem imenu, naj govori vselej tako, a se ga vidi in sliši od vseh strani. Kaj zahteva narod, vemo vsi. Tega ni treba skrivati. Kaj mislijo drugi narodi o tem, nas ne briga. Torej ni treba nikogar skrivati.

Resnica je namreč ta, da vsa taka slepomišljenja navadno nič ne pomenijo. In še nekaj. Govoriti v imenu naroda se pravi, da pride vse iz naroda in gre zopet vse do naroda. Torej mora biti izključena vsaka skrivnost.

Kaj čudno čudo? Poljaki — postavim. Vzeli bi svobodo, za katero bi kdo drugi prelival kri in dajal življenje. Ampak da bi za to kaj plačali — hak. Poljsko-ruski spor še vedno živi in kakor Finci, uživajo Poljaki velike simpatije tukaj v Ameriki in Angliji. Dodam še: in v Rimu. Poljaki ne branijo svojega naroda, ampak branijo svojo — vero. Prav kakor Irči.

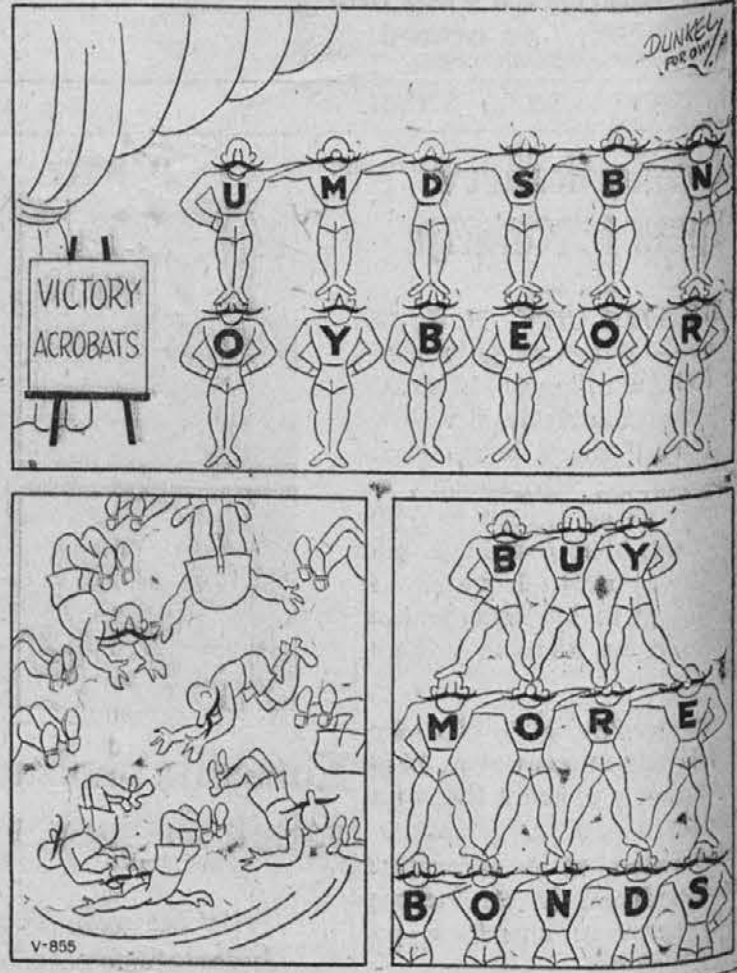
In prav kakor naša domača manjšina: Rev. Oman, Ambrož in drugi. Rusija bi bila odbrala, ko bi zakurila ogenj in prinesla krompir, potem pa rekla: zdaj je gotovo, pa jejite in delite, kakor veste in znate.

Mnogo jih je, ki bi radi videli, da bi se naše slovensko vprašanje rešilo kar tako. Ampak ne pojde. Potem pa ni vprašanja, ali je vsem prav ali ne. Zato pa ne velja izgubljati besed, da bi rekeli ta ali oni: nimam rad tako, kakor rešuje to vprašanje Rusija. Veš, Rusija te ne vpraša in je popolnoma vsejedno, ali kaj govoriš ali ne.

V Rimu se boje, da bo začela vera giniti po tem svetovnem konfliktu. Vera je kot vse drugo na svetu in ima svoj začetek, razvoj, višek in konec. Namreč organizirana vera ali vera kakor organizacija. Če vzamemo vero v posameznem človeku, je to seveda povsem nekaj drugega. Zakaj vera je v vsakem človeku prirojena in je ne moreš ločiti od njega. Je kakor upanje, ljubezen, smeh, žalost, simpatije, jok, bolečina in mnogo drugega. Ta vera posameznika ostane večna, to se pravi: dokler bo človek na svetu, bo vera z njim. Zakaj ta posameznikova vera je tekočina, ki napolnjuje čaše upanja, ki drže v bodočnost, v razvoj, v dosego vsega, kar čaka posameznika ali skupine.

Ker je vera delj človeka, ne moreš vprašati, kaj je več: človek ali vera. Ali če hočete zamknjati: narod ali vera, ljudstvo ali vera. Prav tako ne moreš dobiti zadovoljivega odgovora, ako vprašaš, kaj je večja škoda, če uniči človeka ali reci-mo samostan. Vendar ne gre, da primerjaš to, kar sestavi človeški um človeško delo, s tem, kar je človek. Kar ustvari delo, se mora popraviti, tudi če se čisto podre. Človeka pa ni še nikdo spravil v življenje, in ga ne bo.

Če mislite zdaj, da je to konec čudnih čudov, se motite. Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varčevalnih vajnik!

Duša neznanega japonskega junaka napredovala v generala

Japonci so imeli svojega neznanega junaka že davno pred prvo svetovno vojno. Njegov spomenik je steklena omara v posebni dvorani velike vojašnice blizu Tokia.

Za steklom je napis in pa več papirjev, ki so vsi politični krovji. Kadar Japonci pridejo v dvorano, se pred omaro začno globoko klanjati.

Zgodovino tega spomenika pa mora vsak japonski vojak znati na pamet.

Ko je bila rusko-japonska vojna je japonski vojaški odposlanec moral nesti drugemu japonskemu oddelku važna poročila. Ko je hitel proti svojemu smotru, je zdejci zagledal pred seboj četo ruskih kozakov, ki pa Japonca še niso opazili. Vsekar kor pa je japonski vojak spoznal, da ga bodo kmalu zagledali in da bo potem izgubljen. Ni bilo več priložnosti, da bi se izognil sovražniku. Rusi ga bodo ujeli in z njim vred važno poročilo. Biti ujet pa je za japonskega vojaka taka sramota, da jo lahko opere samo smrt. Se hujshe pa je, če se bodo Rusi polastili važnega poročila. To bi bil že kar zločin zoper japonsko domovino.

Zato se je japonski vojaški odposlanec naglo odločil. Brž je pograbil svoj nož in si z njim razparal trebuh. Torej je napravil "harakiri" — japonski način samomora. Ko si je vojak odprl trebuh, je pograbil važne vojaške papirje, ki jih je nosil s seboj, ter jih stlačil v odprto rano v trebuhu.

Komaj je vojak vse to naredil, so že prijezdili ruski kozaki in tam zagledali umirajočega japonskega vojaka. Ker pa je Japonec že umiral, so ga pustili pri miru in jezдили naprej.

Pozneje je prišla mimo japonska patrolja, ki ji je načeloval oficir. Ta je zagledal na tleh truplo svojega japonskega vojaka in videl njegovo rano.

Takoj nju je bilo jasno, kakšna žalost je se tu odigrala. Stopil je k mrliču in odprl njegovo rano na trebuhu, iz katere je izvlekel tiste važne vojaške papirje.

Se istega dne je japonsko poveljstvo dušo tega navadnega vojaka povišalo v čin podoficirja.

Potem pa je duša njegova redno napredovala, kakor napredujejo drugi japonski vojaški in oficirji.

Danes je duša tega vojaka že v činu japonskega generala.

Kadar zdaj mlade japonske oficirje ali navadne vojaške dijo pred to omaro, jim kažejo tiste krvave papirje, katere je preprost vojak rešil za omen svojega življenja pred sovražnikom, in jim vele: "Japonski vojaški, tu je naš kraj, kjer se japonski vojaški sme jokati."

Za kuhinjo

**PLJUCNA PEČENKA
PRAVLJENA KAKOR
DIVJACINA**

Pljučno pečenko očisti vsa kožica, osoli, malo popopraj v dižo pred to omaro, jim kažejo tiste krvave papirje, katere je preprost vojak rešil za omen svojega življenja pred sovražnikom, in jim vele: "Japonski vojaški, tu je naš kraj, kjer se japonski vojaški sme jokati."

Plijučno pečenko očisti vsa kožica, osoli, malo popopraj v dižo pred to omaro, jim kažejo tiste krvave papirje, katere je preprost vojak rešil za omen svojega življenja pred sovražnikom, in jim vele: "Japonski vojaški, tu je naš kraj, kjer se japonski vojaški sme jokati."

Plijučno pečenko očisti vsa kožica, osoli, malo popopraj v dižo pred to omaro, jim kažejo tiste krvave papirje, katere je preprost vojak rešil za omen svojega življenja pred sovražnikom, in jim vele: "Japonski vojaški, tu je naš kraj, kjer se japonski vojaški sme jokati."

CVETAČNA JUHA

Cvetačo očisti in operi v vreli vodi. Koso očisti in zreži na bolj majhne kose. Srezi od cvetače pa bolj drobnje zreži. Cvetačo daj v slan krompir in naj vre, da se skuha. V tem pa napravi ne pretenu prežganje z malo čebule. V stresi k cvetači po okusu se doda malo popopraj, dodaj malo peteršilja in žlico ali dve soli, sle smetane. Po potrebi dodaj malo gosta. Ko je juha vrela še pet do deset urc, je gotova.

Odpoved nesrečne žene

ROMAN

Po W. Hauffu priredil Franjo Kolenc

(Nadaljevanje)

Medtem se je baron trudil, da bi med gospodi vzbudil prejšnje dobro razpoloženje. Pridno je točil, še bolj pridno pa pil in vmes govoril. — Nič huđega — je dejal. — Vsega je kriva današnja doba. Vsaka visoka dama mora danes imeti slabe živce in ako jih nima, ni plemenita. Omedlevica spada v naši dobi k dobro vzgoji. Vse je tako fino, nežno, rahločutno, da bi človek kar iz kože skočil. Razburila se je, ker sem si privoščil nekaj šal. Brez šale vendar ni pravega razpoloženja. In tudi o tebi, Froben, sem mislil, da si bolj pameten in ne zameriš take malenkosti.

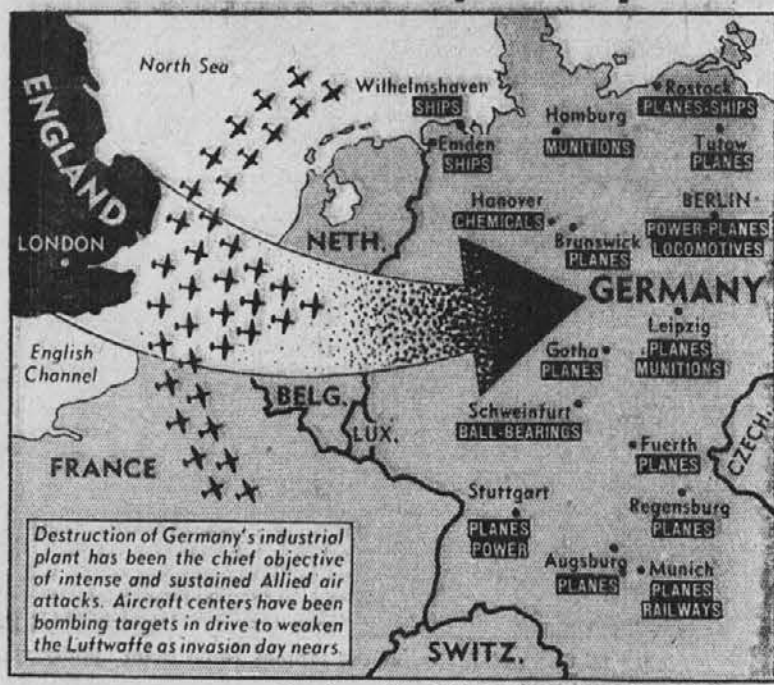
Obrnil se je na kraj, kjer je Froben prejel stal, in njega že ni bilo tam. Kakor hitro je Jozefa odšla iz sobe, je prav na tistem tudi on zapustil družbo. Ves razburjen je hodil po sobi gor in dol. Faldnerja je sovražil. Kako more biti tako podel, tako umazan? Misli so mu pohitele k Jozefi. Ali mu tudi ona ne verjame? To bi bilo še huđe. Potem ne preostane drugo, ko da se takoj poslovi in zbeži v samoto, kjer izjoče svoje gorje božji naravi, ker ga ljudje nočejo razumeti. Toda, zakaj je jokala. Tako žalostna, bleda je bila in kako bolešno je vzdihnila, ko se je zgrudila. Kaj naj pomeni vse to? Ali je morda sočustvovala z menoj in je hotela prositi moža, da bi prenehal z grdimi opazkami?

Mučne so bile Frobnove misli in zapletene, tako, da ni našel izhoda. Ustavil se je pri oknu in srepro zrl v zvezdno nebo. Ko milijarde lučic so bile male zvezde in nad pokrajino je mesec razlil blede svetlobo. V njegovem srcu pa je bila črna noč. Saj je tako neizmerno trpel. Strešel se je in šel proč od okna. Stopil je k omari, v kateri je skrival svojo drago sliko. Pogledal je drobni obraz in v duši je oživela slika pont des artskega dekleta.

Ah, kako sem mogel privoliti v to — je vzklilnil z bridkim smehljajem — da sem odkril svoje srce pred ljudmi, ki me nočejo razumeti in sem govoril o stvarih, ki so za tako visoke gospodo tuje, katerim sta zloba in nesramnost ljubši in bolj naravni, kakor pa krepost. Kako sem jim mogel govoriti o tvojem ljubkem obrazu in nedolžnem srcu? O, ti ubogi, zelo

Western Front Opens by Air

Combined forces of the RAF and AAF are pounding strategic war centers in Germany without letup in the heaviest air assaults in history. Bombing missions are expected to multiply, both in frequency and intensity, as the land-and-sea invasion nears. To send 1,000 four-engine bombers over Germany requires a minimum of 1,600,000 gallons of high octane gasoline and 60,000 gallons of oil. In England, photo shows long trains of American-made tank cars filled with American-made gasoline.

ubogi otrok! Koliko bolj plemenita si v svoji revščini ko ta gospoda, ki pozna resnično bedo le iz pripovedovanja in katera zasmehuje vsako pravico, ki se dviga nad povprečnost in jo ima za pravljico! Kje neki si sedaj? In ali misliš na svojega prijatelja in na one večere, ko sva bila tako srečna?

V očeh so se mu prikazale solze, ko je pomislil, kako kričavi so bili ti ljudje nasproti

ubogemu bitju. Zadušiti je hotel solze, toda vedno bolj so tekle. V mladeničevih prsih je bil neki prostorček, kjer se je kakor v globokem grobu zbirala vsa bol, žalost in vse solze, toda trenutki, kakor je ta, so odprli vrata v ta prostorček in takrat so je izlilo vse gorje. Še enkrat je pogledal sliko in jo potem skrnil. Oblečen se je vrgel na posteljo in je ihtel, dokler mu spanec ni zatislil oči.

Drugo jutro si je Froben poklical v spomin dogodke prejšnjega večera. Izpredel je, da je po vsem tem, kar se je zgodilo, najbolje, da kolikor mogoče hitro zapusti to hišo. Ko je tako razmišljal, so se vrata odprla in v sobo je stopil baron. Bil je pobit in na obrazu se mu je poznalo, da se šramuje.

Včeraj zvečer nisi prišel k večerji in se še tudi danes nisi pokazal — je začel in se mu bližal — jezen si na mene. Prosim te, oprost mi. Veš, nisem vedel, kaj delam. Preveč sem pil in sem šel predaleč. Odpusti mi! Saj je že to dovolj velika kazen, da se je ta dan tako nesrečno končal. Vsa okolica bo govorila o tem. Ne, zagreni mi še ti življenja! Bodiva zopet prijatelja, kakor prej.

Froben ga je s sklonjeno glavico poslušal. Ni mu pogledal v obraz, po glasu pa je spoznal, da je baronovo obžalovanje resnično. Ko je Faldner utihnil, mu je ponudil roko.

— Pusti rajši to zgodbo — je dejal mrko. — Saj sem že itak dovolj slišal. Tvoje gostoljubnosti se ne bom dalje posluževal in jutri odrinem.

— Ne bodi neumen! — je vzklilnil baron, ki tega ni pričakoval in se je resno ustrašil. — Radi tega vendar ne boš takoj šel! Saj sem vedno rekel, da si zelo razburljiv! Ne, to se ne sme zgoditi! Ali nisi obljubil, da ostaneš, dokler ne pride pismo od don Pedra? Ne, ne smeš oditi!

— Kako se počuti gospa? — je vprašal Froben, da bi se izognil tem spominom.

— Dobro. Bala se je, da se midva resno stepeva in to je bilo vzrok omedlevice. Caka naju z zajtrkom. Hodi dol! Jaz moram iti od doma. Oprosti. Danes začne stroj z delom. Kajne, da ostane vse pri starem? Prosim!

— Dobro, dobro — je dejal gost ne baš prijazno. — Ne govori mi več o tem. — S čudnimi občutki je šel za baronom, ki je bil vesel, da se je stvar končala

"Mascot" Mao

Tony Mao, 10 letni italijanski fantek, ki je osirotel v bombardiranju mesta Avalino, je sedaj "mascot" ameriških čet pete armade. Tony ima svojo posebno uniformo, in majhno puško. Na sliki ga vidite s poročnikom Anderson Smith.

in je hitel naprej, da bi ženi sporočil, kak uspeh je imel. Ko je Froben vstopil v salon, ga že ni našel tam. Skozi okno se je slišalo peketanje konjskih kopit in iz tega je sklepal, da je baron že odjahal.

Jozefa je molče sprejela gosta. Plašno se ji je približal, priklonil se in ji poljubil roko. Ko se je vzravnal in ji pogledal v oči, je opazil v njih čuden sijaj. Obraz je bil blede, a vendar je odseval z njega neki nenavaden mir. Na ustnicah ji je igral tih smehljaj, a katerem ni bilo mogoče vedeti, ali je izraz bolelosti ali veselja.

Froben je pričakoval, da Jozefa omeni njegovo zgodbo, toda ona je molčala. Ker je bil razveden, kakega mnenja je prijateljica, je sam speljal pogovor na njo.

— Gospa — je dejal mehko — za to se ne brigam, kako sodijo o meni drugi. Zelo pa bi me bolelo, ako bi me tudi vi napačno sodili. Teško bi mi bilo, ako bi tudi vi tako ponižujoče mislili o meni in bi dvomili o resničnosti zgodbe, katere pravzaprav ne bi smel povedati v taki družbi! O, prosim vas; pri vsem, kar vam je drago in sveto, vas prosim, povejte mi odkritosrečno, kako mnenje imate o meni in o moji zgodbi?

Frobnov glas je bil nežen, proseč in Jozefi se je zdelo, da se mu v očeh svetlikajo solze. Ne-

REAL DISCOVERY FOR HIGH BLOOD PRESSURE

Dangerous High Blood Pressure (Essential Hypertension) is usually marked by distressing symptoms such as dizziness, throbbing headaches, sleeplessness and nervousness. If disregarded, this may lead to Heart Trouble, Stroke, Paralysis, Hardening of the Arteries or Kidney Trouble. Diamonex, discovery of a heart specialist, is designed to quickly aid in the relief of these distressing symptoms.

A Chicago resident says: "I suffered from High Blood Pressure for several years with increasingly severe throbbing headaches, dizziness and shortness of breath. I showed the Diamonex formula to my doctor and, on his advice, tried the treatment for two weeks under identical conditions as previous treatments. Within only three days my bad headaches and dizzy spells were gone. My high blood pressure was reduced and I sleep fine."

Diamonex goes directly to work in three different ways to aid in the relief of these dangerous symptoms. Results are speedy—within as short a time as two weeks sufferers often find that Diamonex has accomplished 75% of the total reduction possible with this formula. If you suffer from High Blood Pressure you may try DIAMONEX without risking a penny. To introduce this wonderful treatment to a million new sufferers this liberal trial offer is made for a limited time only.

Send only \$1.50 to the Diamonex Company, 318-A North Michigan Ave., Chicago, Illinois for a full TWO weeks supply of genuine DIAMONEX, prepaid. Use Diamonex according to the simple directions for only two weeks. If, at the end of that test period you are not delighted with results your money will be refunded immediately on request. There are no strings or conditions—you owe it to yourself to make this wonderful test at once. Write today as this offer is fully guaranteed.

"WAL, WHADDAYA KNOW! PRAIRIE PETES STRUCK IT AT LAST."

mo ga je poslušala in ko je utihnil, je dolgo zrla v njega. Oči so se ji napolnile s solzami. Prijela ga je za roko in mu jo toplo stisnila.

— O, gospod, kaj mislim o vas in o zgodbi — je zašepetala. — Četudi bi ves svet dvomil o resničnosti vaše zgodbe, bi jaz vendar verovala, da ste resnico govorili. Saj niti sami ne veste, kako dobro vas poznam.

Gost je zardel od radosti in je poljubil Jozefino roko. O, kako hvaležen ji je bil za te tople, odkritosrečne besede.

— Kako ste dobri — je vzklilnil od radosti — da me ne sodite napačno. In daš vsem, da mi verujete, vam ponovno zatrjujem, da sem govoril čisto resnico.

— In to dekle — je nadaljevala žena — je gotovo isto, o katerem ste mi zadnjič govorili. Saj se spominjate, da ste mi izdali, da brezupno ljubite. Kajne, da je isto?

— Da — je odvrnil Froben žalostno. — Vem, da se mi ne bodejte smejali radi te neumnosti, ker pregloboko čutite z menoj. Včasih se meni samemu dozdeva, da sem fantast, ki lovi prazno senco. Saj niti ne vem, ali me ljubi in vendar je moja bolečina neznosna.

Ljubi vas — je vzklilnila Jozefa nehoti in je zarudela. —

Mora vas ljubiti. Ali pa mislite, da taka plemenitost nima vpliva na sedemnajstletno dekle? Brezdvomno vas ljubi, mogoče celo bolj, kakor vi njo in najbrž ravno tako trpi, ker vas je izgubila...

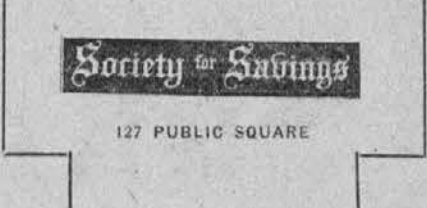
Jozefa je s takim ognjem govorila, da je Froben kar strmel. Ni mogel razumeti, zakaj se je tako razvnela in s tako neomajnim prepričanjem govorila o ljubezni dekletu, ki ga niti ni poznala. —

(Dalje prihodnje)

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znamk!

Dva načina za hranitev denarja:

Kupite več vojnih bondov in znamke
Vložite vsak plačilni dan nekaj v banko — tu pri

Dajte fantom prvo priliko pri "dolgo-distanci"

Fantu v službi domovine je velikega pomena govoriti z prijatelji in sorodniki, ki so doma. Običajno ima zvečer najboljšo priliko za to. Kaj ko bi mu deli prilicnost s tem, da ne bi klicali na "dolgo distanco" med 7. in 10. zv., če ni nujno potrebno?

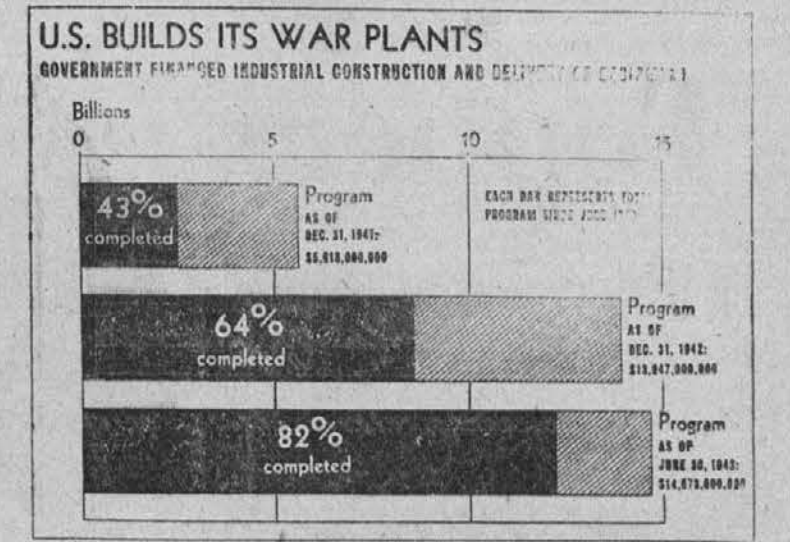

Buy War Bonds for Victory

"GIVE 7 TO 10 TO THE SERVICE MEN"

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

NOVICA

IMA LE TEDAJ
SPLOŠNO VREDNOST
KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 5311

Novice radevolje priobčujemo brezplačno

VRAŽJE DEKLE

Zgodovinski roman
ILKA VASTETOVA

(Nadaljevanje)

Pred samostansko cerkvijo so se gnetli okoličani, moški v dolgih hlačah iz domačega platna, v modrem ali rdečem telovniku, prepasanem okrog ledja s širokim rdečim pasom. Veliki črni klobuki so delali drug drugemu napotje. Zenske pa so se v gneči bale za dolge konce belih peč, ki so jim plahutale po hrbtu in se naphivale v vetru.

Na široki kameniti klopi tik samostanskih vrat je sedelo kmetiško dekletce bledega, podolgovatega obraza, z orlovsko povešenim nosom in velikimi črnimi očmi — Katka. Strmela je na vrvenje in vmes pogledovala na cerkveni prag. Čakala je na Marijo.

Naposled jo je ugledala. Stežavo se je prerila do nje.

"Ali že dolgo čakaš?"

"Ni bilo sile."

"Gotovo si utrujena."

"Nisem. Sedela sem na onile klopi. Ampak ti si videti izmučena."

Marija je le skomignila z rameni. Da je v strašni srčni mučki iskala v cerkvi samo njega —

Grajžarja, tega Katka ni mogla uganiti, le slutila je, da si o tem nista nikdar izpregovorili,

da je Marija v zakonu nesrečna.

Marija že več nego štirinajst dni ni videla Grajžarja. Njeno hrepenenje se je stopnjevalo do neznoznosti. Živela je le še v mislih nanj. Dolge ure je stala pri oknu in upala, da stopi čez samostanski prag. Vsak dan, večasih po dvakrat, je hodila k maši — a strežniško službo so opravljali drugi fratri. Po kosilu je — ker je bila v pristavovi hiši takšna navada — redno pripravljala menihom posladke, ki jih je dostikrat sama nosila čez cesto v samostan. Upala je, da vidi Grajžarja, a ni ga videla nikdar...

Marija in Katka sta se obrnili proti ograji k izhodu.

Zdajci ji Mariji nemirno vztrepotalo srce in skrivnostna sila ji je okrenila glavo — za njo je stal on — Grajžar. Od samostanskih vrat se je bil preril k njima proti izhodu malega preddvorja. Gneča med železnimi izhodnimi vrati ga je pritiskala ob Marijo. Čutil je njeno telo ob svojem in kri mu je zalivala po žilah.

"Marija!" ji je zašepetal na uho, "Marija!" je ponovil in nosnice so mu trepetale, ko je vdihaval vonj njenih las.

Sklonila je glavo. Srečen nasmeh ji je razjasnil obraz. Pozabljeno je bilo vse trpljenje, vse, vse.

Pred izhodom je gneča nekoliko ponehala; vendar je Grajžar stopal tik Marije po trgu.

"Dober dan!" je pozdravil Katko, ki se je ozrla za Marijo. "Bog daj!"

Blizali so se živinskemu sejmišču, ki je bilo na brodu za Savo in je segalo navzgor na cesto. Grajžar je stopil naprej, da je delal ženskam pot med živino. Tako so prišli v Zaton in do Gašperjeve kočice.

"Pri nas pa še niso bili. Ali gredo pogledat očetov čebelnjak? Oče so ga sami napravili in panje so poslikali — hu! — kako lepo! Tako se oni ne znaajo, čeprav so izučeni v taki reči."

Smehljaje je sprejel prijazno dekletovo vabilo.

Vsi trije so stopili v vrtec in od daleč opazovali, kako so čebele prihajale in odhajale, plaže se skozi nizke panjeve odprtine.

"Tamle sedita na klop! Pri nesem vama nekaj, česar še nista jedla."

Katka je odšla v kočico in se vrnila z okroglim sadžem in pipcem v rokah.

"Samo tegale še imam. Vsak pol si bosta razdelila. Oče so mi tri prinesli iz Ljubljane. Tam jih dobijo iz južnih krajev. Pri nas ne rastejo."

"Granatno jabolko," je prikimal frater Inocenc in prijel sadež ter ga prerezal, da so se pokazala drobna rdeča zrnca.

Fibber McGee and Molly, of the famous radio team. Molly wants an extra War Bond.

Pogledal je Marijo v oči, ko ji je ponudil polovico.

Marijina mehka, topla roka se je dotaknila njegovih.

"Glejte, gvardijan se peljejo in gospod župnik!" je Katka zaklicala in pokazala na koleselj, ki je drdral mimo po cesti.

Grajžarju je padla polovica sadeža iz roke in se zakotalila v travo. Gledal je za vozom. Župnik se je ozrl proti kočici. Gvardijan pa je z dvignjeno glavo gledal nepremično naprej.

"Ali me je videl?" se je frater ustrašil in prvem trenutku.

A takoj se je pomiril in pobral polovico jabolka ter jo ogledal, če se ni umazala.

"Danes dobim svojo admonitio secunda," je dejal in se pomehnil.

Marija ga je pogledala in — razumela. Nehote se je odmaknila na klopici. On pa jo je postrani pogledal in se zasmejal pristrčno, kakor ga je bila videla le malokdaj:

"Hahaha! Nu, če bo že admonitio, naj jo tudi zaslužim. — Pred poldnevom me moji čestiti bratje ne bodo videli."

Ostal je in proti poldnevu spremljal Marijo domov.

"Gospod frater, ali ne grešite proti samostanskim predpisom, če se sami izprehajate z žensko?" ga je podražila.

"Saj sem dejal, da si hočem drugi opomin zaslužiti. Dobim ga itak, to vem."

Prešerno so se mu zasvetile oči.

Na trgu se je gneča nekoliko podela, ker se je večina sejmartjev že razšla po gostilnah. Pred samostanskimi vrati je Marija ugledala dva kapucina: trščato postavbo patra Jurija in debeluhast trebuh patra Hieronima. Čakala sta, da jima vratar odpre. Marijine oči so se srečale z meglenim pogledom debelega meniha in videla je, kako je p. Hieronim pocukal tovariša za rokav in ga opozoril na mladi par na cesti.

Pater Jurij se je ozrl in pozdravil s sladkim nasmehom in globokim poklonom. Marija je ponosno odzdravila.

"Če pa zdaj ne dobite svoje-

Predsednik v radijskem govoru

Predsednik Roosevelt čita svojo tretjo vojno poslanico, v kateri zahteva, da bi kongres osvojil predlogo za narodno obvezno delo. Obenem je priporočal primerne cene, katere bi farmer lahko zahteval za svoje pridelke.

ga opomina, rečem, da se je hudil prelevil v angela."

Grajžar je le skomignil z rameni. Vendar se mu je obraz zrespil in minila ga je vsa prešernost. Zavedel se je, da je drzno in nepotrebno škodoval — ne sebi, to ga ni skrbelo — škodoval je — Mariji.

Spremljal jo je do hiše in se poslovil hladno in umerjeno, da so Mariji silile solze v oči, ko je stopila v vežo.

Na svete Lucije dan, še pred dnevnim svitom, je sedel stari Cotar pri mrzlem ognjišču v siromašni izbi in žagal in tesal in rezal, da so trske letele okrog njega. Skrbno je izbiral iz kupa deščic in količkov primerne kose različnega lesa. Izbral pa je zgolj les moškega spola: bor, javor, hrast, gaber, jesen in druge. Bukev je zavrgel, tudi deščice iz lipovine je vrge pod klop. Devet kosov si je pripravil iz deveterih različnih lesov.

Med ropotanjem z lesom je preslišal trkanje na nizka vrata. Šele ko so se vrata odprla in je ostra burja zanesla pramen snežink v kočico, se je ozrl.

"BACK ME UP, BUDDIE!"

Na vratih je stala, zavita v veliko mantiljo, z velikim mufom na rokah, vsa s snegom pokrita ženska postava — gospa Marija Koprivovka, za njo pa — z veliko košaro — široka postavna njene kuharice Mice.

"Dobro jutro, Cotar!"

Cotar je samo pokimal. Niti prestal ni z delom.

"Nekaj malega sva vam prinesli, da ne boste lačni za praznike."

Mica je začela skladata različne dobrote iz košare na klop poleg starca: moko, nekaj suhih klobas, kašo in druge jestvine.

Cotar je prijel konec Marijine mantilje in ga poljubil. A takoj je nadaljeval delo.

"Kaj pa delate?" je vprašala Marija!

Cotar — nobenega odgovora. (Nadaljevanje)

Mali oglasi

CE POTREBUJETE
novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopij in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.
CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEND. 3028

Odda se

stanovanje odrasli mirni družini; 5 sob in 4 sobe zgoraj; kopalnica in parna gorkota. Poizve se spodaj, od 6.30 ure zvečer in naprej. 959 E. 67 St.

Za Velikonč

se spomnite naših mož v armadi z zabojem pristinih Florence Barrie čokoladnih bombonov. Mi pošiljamo vespovsod kamor se dostavlja U. S. pošto.

INTERNATIONAL PARCELS SERVICE
49 Old Arcade, Cleveland 14, Ohio

Znanstveno zdravljenje za revmatizem — hrbtobol — trganje
H. L. BURRINGTON
788 E. 152 ST.
Ure: 10-12 zj. — 2-4 pop. — 6-8 zv.
GL. 7636 — KE. 0538

ZA REVMATIČNE BOLEČI PITAJTE PAIN-EXPELLER
Od 1867 god... Zanesljiv liniment familiji

Dober nakup

9 akrov zemlje, fina hiša s 7 sobami, moderne udobnosti, 3 spalnice. Zemlja je dobro obdelana. Veliko sadnega drevja, velik hlev in kokošnjak "brooder." Za takojšnjo prodajo je cena \$9800. Pokličite za podrobnosti po telefonu Hillcrest 232 J.

Vam zatekajo noge?

Z gumijasto elastičnimi nogavicami si boste preprečili bolečine nog, če vam ob koncu dneva zatečejo noge. Splačalo se vam bo kupiti par teh nogavic na poskušnjo.

Mandel Drug
Lodi Mandel
PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Želi se

kupiti električno ledenico Frigidair, v dobreme stanju. Plača se takoj v gotovini. Pokličite KEnmore 4817.

Za delavce

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu
48 ur dela na teden
Plača za ZACETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro
Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj. šest večerov na teden

DOWNTOWN:
750 Huron Rd. ali
700 Prospect Ave.
PLAČA \$31.20 NA TEDEEN

Delni čas:
1588 Wagar Rd., Rocky River
Tri ure dnevno, 6 dni na teden
PLAČA \$9.90 NA TEDEEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prijavljajte

EMPLOYMENT OFFICE
ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

ŽENSKE

18-45
za delo na 2. siftu kot inšpektorice steklenic, za polnitev in sortiranje
48 ur tedensko, delo ob nedeljah, a ne ob sobotah
Dobra začetna plača od 30 zj. z poviškom v 30, 90 dneh, 6 mesecev in enem letu.
Stalno delo, letne počitnice

The Telling-Belle Vernon Co.
3740 Carnegie Ave.

Mali oglasi

VSE KARKOLI potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v našem še polno zadovoljstvo pri župniku, ne da bi zgubili pri dosti časa. Vse delo je naprej, kadar vam čas pripušča. Urna ni naslov:
vhod na 62. cesti
Knaufovo poslopije
6131 St. Clair Ave.

Dr. Kernovo Angleško-Slovensko berilo

(English Slovene Reader) je pripravno za učenje angleščine ali slovenščine. Dobi se v naši tiskarni

Oglašajte v Enakopravnosti

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

The May Co.'s BASEMENT

Suknje in Toppers

s tistim mehkim, nežnim krojem!
—za pomlad—

16.94
vsaka

Napravite vašo izbero za pomlad! Povest je ali dolga ali kratka—katero imate raje. Ako vam ugaja kratka suknja za vsakdanjo nošo po vaših "suits" ali obleki—pomerite naše krasne "toppers." Ali pa če bi raje imeli suknjo običajne dolgosti za večerno nošo—dobite odgovor v naših najnovejših suknjah. Oboji so novi in lični kot je le mogoče.

Suknje po 16.94

Le en stil izmed mnogih! 100% vsa volnena "boy" suknja v mehkem blagu. Krasne barve—"orchid," rdeča in "aqua." Mere 12-18.

"Toppers" po 16.94

100% vse volneni "boxy topper" v sledečih krasnih barvah: violet, zlati, aqua, rdeči in modri! Veliki gumbi za okras. Mere 12-18.

The May Co. Basement